

Évközi 15. vasárnap

Mt 13,1-23

„Némely mag...”

Jézus példázatait gyakorta félreértjük és egyszerű allegóriáknak tekintjük, amelyeknek alapja materiális dolog, például egy búzamag. Valójában Jézus többféleképpen értelmezhető példázatai mindig valamilyen tanítást hordozó cselekvésre épülnek. A magvető példázatában a magok eltérő sorsa és küzdelme az életért hordozza a tanítás alapjául szolgáló történetet. Ezt a folyamatot Jézus és kortársai minden nap alaposan megfigyelték: az elvetett mag sorsától függött az aratás bősége és az élelmezésük biztonsága. Ebben a történetben az elvetett magok sorsa és küzdelme az életért szinte emberszerűvé válik. Az útszélre került mag (4. v.), a köves talajba esett mag (5. v.), a szűrés bogáncsok közé hullott mag (7. v.) olyan mozzanat a történetben, amely valószínűleg egy átlag földműves figyelmét elkerülte. A föld tulajdonosaként ő csak a jó földbe (8. v.) esett mag sorsával foglalkozik, mert abból van haszna. Jézus azonban, aki magát Isten küldöttének tekinti, és hallgatóságának a teremtő Isten szemléletmódját akarja tanítani, több figyelmet szentel azoknak a magoknak, amelyek nem a jó földbe hullottak.

Jézus jó tanító, aki kincseiből régít és újat hoz elő. Rávezeti alkalmi hallgatóságát, hogy a közvetlen környezetükben vegye észre azokat az apró jelenségeket, amelyeket Istenhez emelkedett lelke segítségével tanítássá formálhat. Talán a szűkebb tanítványi kör féltékenykedett erre a módszerre, hogy Jézus mindenkit tanít. (A tekintélyesebb rabbik csak a beavatott, kipróbált tanítványaiknak adták tovább a tanítást.) A Mester nem akart hatalmat kovácsolni vallásosságából, hanem szemléletmódját minden érdeklődővel megosztotta. Bibliája ez esetben a természet volt, amelyet a Teremtő Isten írt neki. A könyvet Jézus könnyűszerrel olvasta, és erre az olvasásra mindenkit megtanított. Nem azokat a jeleket tárta fel, amelyeket az emberek találtak ki, hogy velük az írás és olvasás által meghosszabbítsák az emlékezetet. Ő egy lépéssel tovább ment, a próféták és az Ószövetség vallásos költőinek szemléletmódját tanította, nem csupán azt, amit ebből leírtak. A szombati zsinagógai olvasás kapcsán ő nemcsak a próféták szavait jegyezte meg, hanem az írásokból felfedezte az üzenetet.

Ezzel a szemléletmóddal lenyűgözte a hallgatóságát, sőt még boldognak is nevezte őket (16. v.). „A ti szemetek boldog, mert lát, s a fületek is az, mert hall.” Feltehetően csak az akadémikuskodó tanítványoknak kellett elmagyaráznia, hogy mit jelent az útszélre, a kövek, a tövisek közé esett mag, és az, amely jó földbe hullott. Hallgatóságából a félresikerült emberek – akik szerettek volna jámborok és vallásilag képzetek lenni, de az élet nehézségei miatt nem sikerült – értették szavait. Csodálkoztak azon, hogy Jézus beléjük lát, észreveszi azt, amit a vallás tanítói egyébként nem szoktak észrevenni: az eredménytelen igyekezetet. A farizeusok csak az eredményes vallásosságot értékelték. Jézus a kudarcot vallottat is értékeli. Tudja, a vallásos ember körülményei igen eltérőek, és sok esetben az eredmény nem mutatja az igyekezetet. De ez a másik előtt titokban maradt igyekezet, az ember élete küszködés, amely Isten előtt nem maradhat titokban. Ettől lesz a mai példázat örömhír, hogy Jézus ezeknek a félresikerült embereknek megmondja, Isten ezt a félsikert is értékeli. A lenézett, leértékelt embert Isten nagylelkűségével fölemeli. Mekkora erőt adhatott ezeknek a szegényeknek az, hogy az eltaposott mag, a tövisek között talált vékonyka, sápadt búzaszál Istenre ácsingózó életük példázata lett. A példázat felébresztette bennük a reményt: ők sem selejtek az Isten előtt, hanem kedves, értékes lelkek, és reménykedhetnek jutalomban. Isten világa most csak felsejlett vágyaikban, de ezeket az Isten előtti feltárulkozásukat még jutalmazhatja a Teremtő. Így minden emberi kezdeményezés reményt kapott, nemcsak némely mag.

A magvető imája

Uram, add, hogy elvethessem a szívekbe a te igéid csíráit. Mindannyiunkat örök életre hívsz. Rajtam múlik, hogy hány szívben fogan meg szavad életem példája által. Küldj munkásként földjeidre. Add meg a kellő bátorságot, mert ha csak egy is a legkisebbek közül meghallja szavad, ha csak egy szívben jó talajra talál a mag általam, az az örök élet forrása lehet!

Tégy engem is jó talajjára, hogy állandó kapcsolatban lehessen veled, hogy gyökeret verjen bennem szent jelenléted. Amen.